

[Kr. Kristensen.]

ud fra den kendsgerning, at vi gerne vil have en større sukkertildeling til hjemmemarkedet, navnlig af syltesukker, og større mængder til eksport, idet sukkeret stadig er et meget vigtigt bytteobjekt med de andre nordiske lande, i særdeleshed Norge og Sverige. Hvornår dette forhold vil ophøre, er det vanskeligt at spå om, for vel er verdensproduktionen af sukker som helhed nået op på førkrigsårenes produktion, men jordens befolkning er øget med halvandet-hundrede millioner mennesker, og efterspørgslen blandt de farvede er større end før. Alle vegne har man lært brugen af sukker at kende, og der er ingen tvivl om, at forbruget vil udvides, såsnart restriktionerne falder bort.

Selv om verdensprisen på sukker er ret lav, træder dollarvanskeligheder i adskillige lande hindrende i vejen for en import af sukker. Det gælder ikke alene Danmark, men det gælder også Norge og Sverige, og så længe det er tilfældet, er vi i Danmark interesseret i en stor sukkerproduktion, så der også kan blive en tilstrækkelig og klækkelig mængde til eksport. Også af en anden grund, nemlig saftroeproduktionen, vil det være ønskeligt med et stort sukkerroearreal. Et stort sukkerroearreal vil mindske saftroearaelet, og det vil være ønskeligt at mindske denne avl, så den snart bliver overflødig. Også det, at de kunstige sødemidler nu er tilstede i større mængder end før, vil virke i samme retning, så kravet om saftroer i det kommende år næppe vil blive så stærkt, som det har været før.

Lovforslaget går ud på, at roeprisen for det kommende år nedsættes med 5 øre pr. dobbeltcentner. Det tages fra fragttilskuddet, som nedsættes fra 35 øre til 30 øre. Den højtærede minister har ønsket denne nedsættelse, og roedyrkerne er gået med til den.

Et andet forhold, som omtales i forelæggelsestalen, er nedkulingspenge. For de roer, der leveres efter 15. november og 15. december og altså skal nedkules og opbevares en tid, før de leveres til fabrikkerne, har der hidtil været betalt henholdsvis 9 og 12 øre pr. dobbeltcentner, men i erkendelse af, at der i mange år ikke er rørt ved betalingen, og af, at disse beløb nu i virkeligheden er altfor små, er ministeren gået med til en fordobling af disse nedkulingspenge. Sidste år var det godt $\frac{1}{3}$ af roemængden, der blev leveret så sent med deraf følgende svind og derfor blev bebyrdet med nedkulingsudgifter.

Det er de to ting, som roedyrkerne har tiltrådt, så der er opnået enighed mellem ministeren og dyrkerne. Der opnåedes derimod ikke enighed mellem ministeren og sukkerfabrikkerne om den 10-årige koncession, og derfor foreslår man i lovforslaget en fortsættelse af den 1-årige koncession. Jeg skal ikke komme ind på forhandlingerne, men blot nævne her, at de rejser meget vidtrækkende problemer og derfor naturligvis må tage deres tid. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på den kendsgerning, at fabrikkerne i dag står overfor en ganske nødvendig rationalisering og mekanisering, nødvendig både for fabrikkerne selv til billigelse af produktionen den dag, konkurrencen sætter ind udefra, og også for dyrkningens opretholdelse i det lange løb. Der kan forhåbentlig skaffes udveje for denne rationalisering også i indeværende år. Det haster med at få begyndt.

Sluttelig vil jeg gerne pege på den interesse for sukkerroedyrkning, der har givet sig udtryk i ønsket om oprettelse af en sukkerfabrik i Østjylland. Det ville dreje sig om en kapitalanbringelse på ca. 23 mill. kr. — det er det, man regner med at en middelstor fabrik i dag vil koste — og 20 mill. kr. i driftskapital og 30 tdr. land grund. Alene af økonomiske og materiale-mæssige grunde lader dette projekt sig næppe realisere i dag, men det ville være såre ønskeligt, at disse dyrkerinteresser, som her har givet sig så kraftigt udslag, måtte bevirke, at de bestående sukkerfabrikkers kapacitet blev udnyttet fuldt ud i det kommende år, og at de danske sukkerfabrikker ville forlænge kampagnen mest muligt i de gamle sukkerroeegne og tillige strække sig længst muligt overfor de østjyske sukkerroer, om jeg så må sige, så disse nye dyrkeres interesser imødekomes, og medvirke til en øget samlet sukkerproduktion. Venstre tiltræder lovforslaget og anbefaler det til hurtig og velvillig fremme.

Victor Larsen: Jeg vil med den højtærede handelsminister udtale en stærk beklagelse af, at det ikke lykkedes i det forløbne år at få overenskomsten om en 10-årig ordning bragt i stand. Det er ganske givet, at det såvel for staten og samfundet som ikke mindst for fabrikkerne er ganske afgjort nødvendigt, at en sådan ordning bliver gennemført. Enhver kan sige sig selv, at sukkerfabrikerne ikke kan investere en 30—40, måske et halvt hundrede millioner kroner i denne industri med det for øje at rationalisere